

THE CONSIGNEMENT AGREEMENT

Izabela Bratiloveanu

Research Assist., University of Craiova

Abstract: Art. 2054 of the Civil Code defines the consignment agreement as a variety of a commission agreement having as object the sale of movable property which the consignor delivered them to consignee for this purpose. The consignment agreement is currently governed by the provisions of art. 2054-2063 Civil Code, the provisions of the special law and the provisions of the Civil Code on commission agreement and mandate, the latter to the extent they do not contravene the provisions of the Civil Code concerning the consignment agreement. So far, there is no special law on consignment agreement but if it is adopted, it will take precedence over the provisions of the Civil Code that is the common law in accordance with the principle specialia generalibus derogant. The current regulation largely reproduces the provisions of Law no. 178/1934 regulating the consignment contract. For consignment NACE code is 4779 - Retail sale of second-hand goods in stores.

Keywords: consignor, consignee, commission, mandate without representation.

1. Noțiune și reglementare

Termenul „*consignație*” are două sensuri. Primul este cel de magazin în care se depun spre vânzare anumite obiecte aparținând unor persoane determinate, iar al doilea sens este de depunere spre vânzare, pe baza unui contract, a anumitor obiecte la o unitate comercială specializată în asemenea vânzări. Termenul este un neologism împrumutat din limba franceză – „*consignation*”.

Dacă până în 1989, comercializarea mărfurilor prin consignație a fost rareori utilizată, transformările structurale din economie au impus aplicarea la scară largă a contractului în activitatea comercială în perioada postdecembristă.

Contractul de consignație prezintă avantaje pentru ambele părți contractante: consignanții proprietari ai mărfurilor își reduc cheltuielile de lansare și reclamă adresându-se direct unor piețe cunoscute și consignatarii mandatar dispun de depozite și rețele proprii de desfacere și nu sunt nevoiți să imobilizeze fonduri în mărfurile primite, prin urmare nesuportând nici dobânzi pentru eventualele credite¹. Pot să opteze pentru încheierea unui contract de consignație persoanele fizice sau persoanele juridice care nu pot sau nu doresc să-și vândă în mod direct bunurile. Prin intermediul contractului de consignație, se pot vinde bunuri de larg consum, îmbrăcăminte, încălțăminte, bunuri de folosință îndelungată, obiecte de artizanat, obiecte de artă etc, bunuri care pot fi predate consignatarului toate deodată sau treptat, pe bază de note sau facturi succesive. Pentru consignație, codul CAEN este 4779 – Comerț cu amănuntul al bunurilor de ocazie vândute prin magazine.

¹ M. Uliescu (coord.), *Noul Cod Civil. Studii și comentarii. Vol. III. Partea a II-a. Cartea a V-a (art. 1650 – 2499). Contracte speciale. Garanții*, Editura Universul Juridic, București, 2015, p. 452; V. Angheliescu, Al. Deteșan și E. Hutira, *Contracte comerciale internaționale*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1980, p. 116; I. Schiau, *Drept comercial*, Editura Hamangiu, București, 2009, pp. 458 – 464.

Legea nr. 178 din 30 iulie 1934 a reglementat pentru prima dată contractul de consignație. Conform art. 1 din actul normativ menționat, contractul de consignație este “convențiunea prin care una din părți, numită consignant, încredințează celeilalte părți, numită consignatar, mărfuri sau obiecte mobile spre a le vinde pe seama consignantului. Bunurile ce se încredințează consignatarului se pot preda acestuia, toate deodată sau treptat, prin note sau facturi succesive, emise în temeiul contractului”. Legea nr. 178/1934 a fost abrogată prin art. 230 lit. e) din Legea nr. 71/2011. Prevederile art. 2054 – 2063 C. Civ. reiau în cea mare parte reglementarea anterioară, după cum vom arăta în continuare.

În prezent, potrivit art. 2054 alin. (1) C. Civ., contractul de consignație este o varietate a contractului de comision care are ca obiect vânzarea unor bunuri mobile pe care consignantul le-a predat consignatarului în acest scop.

În literatura de specialitate contractul de consignație a fost definit ca acel contract prin care o parte, numită consignant, încredințează celeilalte părți, numită consignatar, anumite bunuri mobile pentru a fi vândute în numele consignatarului, dar pe seama consignantului, cu obligația consignatarului de a remite consignantului prețul obținut sau de a-i restitui bunul nevândut².

Acest contract este guvernat de prevederile art. 2054 – 2063 C. Civ., de legea specială, precum și de dispozițiile privitoare la contractul de comision și de mandat, în măsura în care acestea din urmă nu contravin dispozițiilor Codului Civil privind contractul de consignație. Până în prezent, nu există o lege specială privind contractul de consignație însă, dacă aceasta va fi adoptată, va avea prioritate în raport de dispozițiile Codului Civil care constituie dreptul comun în materie, conform principiului *specialia generalibus derogant*.

Contractul de consignație se distinge de contractul de comision prin următoarele caracteristici proprii: împuternicirea dată consignatarului are ca obiect întotdeauna vinderea unor bunuri mobile ale consignantului; vinderea bunurilor se face la un preț stabilit anticipat de părțile contractului de consignație sau, în lipsă, la prețul curent al mărfurilor de pe piața relevantă, de la momentul vânzării; consignatarul este obligat să remită consignantului suma obținută ca preț al vânzării bunului sau, dacă bunul nu a putut să fie vândut, să restituie bunul în natură consignantului; în cazul vânzării pe credit, termenul pentru plata prețului mărfii în cazul contractului de consignație este de maxim 90 de zile, iar garantarea plății prețului mărfii se face prin emiterea de cambii sau bilete la ordin de către terțul cumpărător care nu poate fi decât un profesionist; în cazul unei vânzări pe credit neautorizată, dacă nu se prevede altfel prin contract, consignatarul răspunde solidar cu terțul cumpărător față de consignant, în timp ce comisionarul răspunde față de comitent personal, potrivit art. 2047 alin. (1) C. Civ. fiind ținut, la cererea comitentului, să plătească de îndată creditele acordate împreună cu dobânzile și alte foloase ce ar rezulta; în lipsă de stipulație contrară, spre deosebire de comisionar care se bucură de drept de retenție pentru creanțele sale asupra comitentului, consignatarul nu are acest drept. În aprecierea noastră, diferențierea privind dreptul de retenție între cele două contracte este nejustificată.

În literatura juridică s-a subliniat că există două specii de mandat fără reprezentare: comisionul cu cele două varietăți ale sale (consignația și expediția de mărfuri) și mandatul fără reprezentare în relațiile dintre simpli particulari³. În temeiul mandatului fără reprezentare,

² S. D. Cârpenaru, *Tratat de drept comercial român. Procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență*, Editura Universul Juridic, București, 2014, p. 561; A. E. Pătrașcu, *Dreptul afacerilor*, Editura Universitaria, Craiova, 2010, p. 63; A. D. Dumitrescu, *Dreptul afacerilor*, Editura Universitaria, Craiova, 2007, pp. 121-122; V. Găină, *Drept comercial român. Vol. 3. Introducere în teoria generală a obligațiilor comerciale. Contracte comerciale speciale*, Editura Universitaria, Craiova, 2003, pp. 145 – 153; R. I. Motica și L. Bercea, *Drept comercial român*, Editura Lumina Lex, București, 2005, pp. 308 – 313.

³ Fl. A. Baias (coord.), *Noul Cod Civil. Comentariu pe articole. Art. 1 – 2664*, Editura C.H.Beck, București, 2012, p.2042.

reprezentantul are dreptul de a încheia acte juridice în nume propriu, dar pe seama mandantului. Contractul de consignație este, potrivit art. 2054 C. Civ. o varietate a contractului de comision, acesta din urmă fiind „mandatul” în care comisionarul acționează pe seama comitentului, dar în nume propriu, adică „genul” mandatului fără reprezentare, fără precizări cu privire la calitatea părților⁴.

2. Caractere juridice

Distingem următoarele caractere juridice ale contractului de consignație: contract principal, sinalagmatic, cu titlu oneros, intuitu personae, comutativ, consensual, netranslativ de proprietate și numit.

Contractul de consignație este un *contract principal* deoarece are o existență de sine stătătoare și un regim juridic propriu.

Contractul de consignație este un *contract sinalagmatic (bilateral)* deoarece generează, de la data încheierii lui, obligații reciproce și interdependente în sarcina ambelor părți.

Contractul de consignație este un *contract cu titlu oneros* deoarece fiecare parte urmărește realizarea unui folos material: consignantului îi sunt vândute bunurile, iar consignatarului i se achită remunerația. Potrivit art. 2058 C. Civ., contractul de consignație este prezumat cu titlu oneros.

Contractul de consignație este un *contract intuitu personae* deoarece are la bază încrederea consignantului în consignatar.

Contractul de consignație este *netranslativ de proprietate* deoarece consignantul rămâne proprietarul bunurilor date în consignație, în timp ce consignatarul este un detentor precar al bunurilor primite în consignație.

Contractul de consignație este un *contract comutativ* deoarece chiar de la momentul încheierii sale, părțile cunosc existența certă a drepturilor și obligațiilor, precum și întinderea prestațiilor.

Contractul de consignație este un *contract consensual* deoarece se încheie prin simplul acord de voință al părților, *solo consensu*. Cu privire la acest aspect, art. 2055 C. Civ. cu denumirea marginală „Proba” dispune: „Contractul de consignație se încheie în formă scrisă. Dacă prin lege nu se prevede altfel, forma scrisă este necesară numai pentru dovada contractului”. Deci, contractul de consignație se încheie în formă scrisă *ad probationem*, nu *ad validitatem*. O reglementare similară se regăsea în art. 2 din Legea nr. 178/1934: „Contractul de consignație, cum și orice alte convențiuni privitoare la modificarea, transformarea sau desființarea lui, se pot dovedi numai prin probă scrisă”. În cazul în care consignantul este o persoană fizică și bunurile încredințate să fie vândute au o valoare mică, nu se impune încheierea contractului în formă scrisă. Însă, dacă consignantul este o persoană juridică care depune bunuri mobile spre vânzare de valori mari și treptat, este necesară încheierea unui contract în formă scrisă.

După modul de formare, unii autori au încadrat contractul de consignație în categoria contractelor reale. Conform art. 1174 C. Civ., contractul este real atunci când, pentru validitatea sa, este necesară remiterea lucrului. Deci, această categorie de contracte se definește și se justifică tocmai prin faptul că, pentru nașterea lor valabilă, remiterea bunului este obligatorie întrucât cel care primește detenția bunului nu-și poate îndeplini propriile obligații fără această detenție. Or, s-a exprimat opinia că situația este similară în cazul

---

⁴ M. Uliescu, *op. cit.*, p. 453.

contractului de consignație⁵. Conform altei opinii la care achiesăm și noi, remiterea bunurilor mobile nu are semnificația predării lucrului la momentul încheierii contractului (real), ci este un efect al contractului, respectiv restituirea acestuia⁶.

Contractul de consignație este un *contract numit* deoarece este prevăzut și reglementat de art. 2054 – 2063 C. Civ.

3. Condiții de validitate

Contractul de consignație trebuie să întrunească condițiile esențiale cerute pentru validitatea oricărui contract și anume: capacitatea de a contracta; consimțământul părților; un obiect determinat și licit; o cauză licită și morală, conform art. 1179 alin. (1) din Codul Civil.

Cele două părți trebuie să aibă capacitatea corespunzătoare executării obligațiilor asumate⁷. Consignatarul trebuie să aibă capacitate deplină de exercițiu deoarece încheie acte juridice cu terții în nume propriu. Consignantul nu trebuie să aibă capacitatea de a încheia actele juridice care urmează să fie încheiate de consignatar.

Consimțământul părților trebuie să fie serios, liber și exprimat în cunoștință de cauză, conform art. 1204 C. Civ. Consimțământul consignantului și al consignatarului poate fi manifestat expres sau tacit. Sunt aplicabile dispozițiile art. 2014 alin. (1) C. Civ., conform căruia în absența unui refuz neîntârziat, mandatul se consideră acceptat dacă privește actele a căror încheiere intră în exercitarea profesiei mandatarului ori pentru care acesta și-a oferit serviciile fie în mod public, fie direct mandantului. Această reglementare confirmă doctrina și jurisprudența în materie. După cum s-a precizat în Decizia nr. 225/19.03.1996 a Judecătorei Sector 1 București, Secția Comercială, „încheierea contractului poate fi și tacită; ea poate rezulta din executarea de către consignatar a însărcinării primite din partea consignantului”.

Obiectul material al contractului îl constituie bunurile mobile încredințate a fi vândute de către consignatar. Este de precizat că aceste bunuri nu devin proprietatea consignatarului, ci se află doar în posesia sa din momentul încredințării lor de către consignant până la data la care sunt vândute către terți. După ce bunurile mobile sunt vândute, consignatarul trebuie să remită consignantului suma de bani reprezentând prețul vânzării. Pe de altă parte, în cazul în care marfa nu poate fi vândută, trebuie restituită consignantului în natură. Aceste bunuri mobile trebuie să îndeplinească următoarele condiții pentru ca vânzarea să fie permisă de lege: să se afle în circuitul civil; să existe în momentul încheierii contractului; să fie determinate sau determinabile; să fie posibile, licite și morale; să fie proprietatea consignantului⁸.

4. Efectele contractului de consignație

Încheierea contractului de consignație dă naștere la obligații în sarcina consignantului și a consignatarului. Pe de altă parte, executarea contractului de consignație dă naștere unor efecte juridice în raporturile dintre consignatar și terți.

a) Efectele contractului între părți

⁵ Fl. A. Baias (coord.), *op. cit.*, p. 2060.

⁶ L. Stănculescu, *Curs de drept civil. Contracte*, Editura Hamangiu, București, 2014, p. 391; S. D. Cărpănu, *op. cit.*, p. 561.

⁷ G. Boroi, L. Stănculescu, *Instituții de drept civil în reglementarea noului Cod Civil*, Editura Hamangiu, București, 2012, p. 492.

⁸ C. Nistorescu, *Studiu de drept comparat cu privire la regimul juridic al intermediarilor din mediul de afaceri*, Editura ProUniversitaria, București, 2013, p. 55.

Consignantul trebuie să pună la dispoziția consignatarului bunurile mobile care urmează să fie vândute terților. Această obligație este menționată de art. 2057 alin. (1) C. Civ. astfel: “Consignantul va remite bunurile consignatarului pentru executarea contractului, păstrând dreptul de a inspecta și controla starea acestora pe toată durata contractului”. Este de menționat că bunurile mobile pot fi predate de către consignant “toate odată sau treptat, prin note sau facturi succesive”⁹. Această obligație poate fi analizată și ca un drept al consignatului deoarece fiind vorba despre un contract consensual acesta se încheie valabil prin simplul acord de voință al părților, fără să fie necesară remiterea bunurilor mobile către consignatar. Prin urmare, după formarea acordului de voință al părților contractante, consignantul poate să renunțe la obligația de remitere a bunurilor și să nu le încredințeze consignatarului; în această situație, consecința va fi aceea că contractul de consignație nu va fi pus în executare și consignatarul va putea cere despăgubiri consignantului pentru eventualele cheltuieli făcute până la momentul respectiv. Pe de altă parte, neîndeplinirea obligației de predare a bunurilor mobile cu toate că nu influențează validitatea contractului de consignație, acesta fiind un contract consensual, nu unul real, face imposibilă executarea lui și producerea efectelor atât între consignant și consignatar cât și față de terții cumpărători ai mărfurilor respective. Or, acest fapt înseamnă inexistența contractului de consignație.

Ca proprietar al bunurilor încredințate spre vânzare, consignantul dispune de acestea pe toată durata contractului. El le poate însă relua oricând, chiar în cazul în care contractul s-a încheiat pe durată determinată, potrivit art. 2057 alin. (2) C. Civ. Însă, în acest caz, consignantul va da consignatarului un termen rezonabil de preaviz pentru pregătirea predării bunurilor. Consignatarul este simplu detentor precar al bunurilor primite de la consignant. Apreciem că în cazul unui refuz de predare din partea consignatarului, consignantul poate recurge la procedura ordonanței președințiale, altfel săvârșește infracțiunea de furt. În reglementarea anterioară, era prevăzut expres faptul că reluarea bunurilor de către consignant se făcea pe calea ordonanței președințiale dată fără citarea părților, dacă contractul de consignație era autentic și cu citarea acestora dacă contractul era sub semnătură privată. În acest ultim caz, termenul pentru citarea părților se fixa pentru a doua zi de la primirea cererii. Pe această cale, consignantul avea dreptul să ridice oricând bunurile, chiar dacă contractul ar fi inclus o clauză de preaviz, potrivit art. 4 din Legea nr. 178/1934. Art. 3 din reglementarea anterioară prevedea expres: “Contractul de consignație nu transmite consignatarului proprietatea bunurilor ce i-au fost încredințate”.

În cazul în care consignantul este în insolvență, bunurile intră în averea sa, fiind supuse procedurii colective față de acesta. Însă, dacă este în insolvență consignatarul, bunurile nu intră în averea acestuia și vor fi restituite imediat consignantului, conform dispozițiilor art. 2057 alin. (4) C. Civ.

Consignantul poate modifica unilateral prețul de vânzare al bunurilor mobile stabilit prin contractul de consignație. În acest caz, consignatarul va fi ținut de modificare de la momentul la care i-a fost adusă la cunoștință în scris, potrivit art. 2056 alin. (2) C. Civ. O dispoziție similară era prevăzută de art. 11 din Legea nr. 178/1934.

O altă obligație ce revine consignantului este aceea de plată a remunerației cuvenită consignatarului. Consignatarul fiind un profesionist, contractul de consignație este prezumat cu titlu oneros, conform art. 2058 alin. (1) C. Civ. Pe de altă parte, părțile pot să convină caracterul gratuit al consignației. Suma de bani la care are dreptul consignatarul poartă denumirea de remunerație și se stabilește prin contractul de consignație sub forma unei sume fixe sau procentual. În lipsa unei stipulații referitoare la remunerație, aceasta se stabilește ca

⁹ V. Nemeș, *Drept comercial*, Editura Hamangiu, București, 2012, p. 313.

diferență între prețul de vânzare stabilit de consignat și prețul efectiv al vânzării. În opinia noastră, la prețul care este negociat de către consignat se adaugă remunerația consignatarului și TVA pentru a se ajunge la prețul de vânzare al bunurilor mobile. De asemenea, în remunerația negociată pot fi cuprinse și alte cheltuieli ale consignatarului care sunt cunoscute până la data vânzării mărfurilor, precum cheltuielile de întreținere, depozitare, asigurare și vânzare. Precizăm că aceste cheltuieli deși nu sunt evidențiate distinct în preț, ele formează conținutul remunerației (comisionului), dar pot fi stabilite și separat¹⁰. Dacă vânzarea se face la prețul curent, remunerația se stabilește de către instanță. Criteriile de stabilire de către judecător a remunerației sunt: dificultatea vânzării (obiectul consignației îl reprezintă bunurile rare, specializate, istorice, culturale etc), diligențele consignatarului (vânzarea se face într-un magazin real sau virtual, există o extensie națională sau internațională a target-ului de clientelă, se organizează licitații, se efectuează publicitate și reclamă etc) și remunerațiile practicate pe piața relevantă la produse similare¹¹. În esență, aceste idei se regăsesc în art. 12 din Legea nr. 178/1934.

Dacă contractul de consignație sau instrucțiuni ale consignatului nu prevăd altfel, vânzarea bunurilor mobile se va face numai cu plata în numerar, prin virament sau cec barat și numai la prețurile curente ale mărfurilor. Codul Civil menține soluția consacrată prin art. 11 din Legea nr. 178/1934 potrivit căruia „Consignatarul nu poate vinde sau înstrăina bunurile ce i-au fost încredințate în consignație, decât în condițiunile prevăzute în contract. Consignatul poate modifica oricând, în mod unilateral, condițiunile de vânzare, dacă contractul nu prevede altfel. Modificările sunt obligatorii pentru consignatar din momentul în care îi vor fi aduse la cunoștință în scris. În tăcerea contractului asupra condițiunilor de vânzare și în lipsă de dispozițiune scrisă din partea consignatului, consignatarul nu poate vinde bunurile ce i-au fost încredințate, decât contra numerar și la prețurile curente ale pieței”.

Pe de altă parte, consignatul este obligat să-i restituie consignatarului cheltuielile făcute pentru îndeplinirea însărcinării primite. Dacă prin contractul de consignație nu se prevede contrariul, potrivit art. 2059 alin. (1) C. Civ., consignatul va acoperi consignatarului cheltuielile de conservare și vânzare a bunurilor. Dacă consignatul preia bunurile sau dispune luarea acestora din posesia consignatarului, precum și în cazul în care contractul nu se poate executa (bunurile nu se pot vinde) fără vreo culpă din partea consignatarului, cheltuielile deja făcute în executarea contractului de acesta din urmă vor fi în sarcina consignatului. Cheltuielile de întreținere și de depozitare a bunurilor revin consignatului și în cazul în care acesta ignoră să-și reia bunurile. În cazul în care contractul încetează prin renunțarea consignatarului, acestuia îi revin cheltuielile de depozitare, asigurare și întreținere a bunurilor până când ele vor fi reluate de consignat. Potrivit legii, consignatul are obligația să reia bunurile imediat. Astfel, când bunurile sunt reluate de consignat imediat, aceste cheltuieli revin consignatarului, contractul de comision încetând prin renunțarea sa. Remarcăm faptul că noua reglementare nu reia dispoziția cuprinsă în art. 10 din Legea nr. 178/1934 unde se specifica: „Toate cheltuielile de conservare și desfacere a bunurilor predate în consignație privesc pe consignatar, afară de stipulațiunile contrare”.

Consignatarul este obligat să primească și să păstreze bunurile cu diligența unui bun proprietar, conform art. 2060 alin. (1) C. Civ.

Așadar, consignatarul va remite bunurile către cumpărător (în caz de vânzare reușită) sau către consignat (în caz de eșec al vânzării ori pentru încetarea contractului) în starea în care acesta le-a primit spre vânzare. De altfel, consignatul are dreptul de a inspecta și

¹⁰ M. Uliescu, *op. cit.*, p. 467.

¹¹ Fl. A. Baias (coord.), *op. cit.*, p. 2061.

controla starea bunurilor pe toată durata contractului, potrivit art. 2057 alin. (1) C. Civ. În esență, aceleași idei se regăsesc în art. 8 din Legea nr. 178/193 care dispune: „Consignantul este în drept a controla și verifica, oricând, mărfurile încredințate consignatarului și a proceda la inventarierea lor. Pentru exercitarea acestui drept, consignatarul va obține, oricând, la cerere, ordonanța prezidențială (...)”. Este de subliniat că în reglementarea anterioară, în scopul identificării bunurilor date în consignație, consignatarul era obligat să păstreze mărfurile primite în ambalajele lor originale și să conserve intacte etichetele, mărcile și alte semne exterioare aplicate de consignat. De asemenea, dacă în contractul de consignație era menționat un anumit loc de depozitare sau înmagazinare a bunurilor încredințate, consignatarului îi era interzis să mute sau să depoziteze în alt loc bunurile încredințate de consignat. Însă, în cazul în care în contract nu era prevăzut un anumit loc de depozitare, consignatarul putea să înmagazineze sau să depoziteze bunurile numai în localuri a căror folosință o avea pe bază de acte scrise cu dată certă sau vizate de Administrația financiară și era obligat să-l informeze de îndată pe consignat cu privire la locul de depozitare a mărfurilor și orice mutare a lor.

În plus, consignatarului îi revine obligația să asigure bunurile la valoarea stabilită de părțile contractante sau, în lipsă, la valoarea de circulație de la data primirii lor în consignație. În situația omisiunii de asigurare a bunurilor la primirea lor în consignație ori dacă asigurarea a expirat și nu a fost reînnoită ori societatea de asigurări nu a fost agreată de consignat, consignatarul răspunde față de consignat pentru deteriorarea sau pierderea bunurilor din cauze de forță majoră sau fapta unui terț, potrivit art. 2060 alin. (2) C. Civ. În caz de omisiune a încheierii asigurării de către consignat, consignantul va putea să asigure bunurile pe cheltuiela consignatarului, conform prevederilor art. 2060 alin. (3) C. Civ. Obligația consignatarului de a asigura bunurile ce i-au fost încredințate la o societate acceptată de consignat era prevăzută de dispozițiile art. 6 din Legea nr. 178/1934.

Conform art. 2060 alin. (4) C. Civ., indiferent de plătitorul primelor de asigurare, asigurările sunt contractate de drept în beneficiul consignantului. Actuala reglementare impune condiția ca acesta să notifice asigurătorului contractul de consignație înainte de plata despăgubirilor. Dacă din orice motiv despăgubirile se plătesc consignatarului, acesta le va remite consignantului.

O altă obligație care îi revine consignatarului este aceea de a executa împuternicirea dată de consignat, adică de a încheia contractele de vânzare a bunurilor mobile primite în consignație cu terții interesați. Consignatarul trebuie să acționeze în limitele împuternicirii date de consignat. Mandatul consignatarului este mai riguros reglementat, tocmai pentru că obiectul obligației asumate de acesta este restrâns la vânzarea de bunuri mobile, adică la încheierea unor acte de dispoziție asupra proprietății consignantului¹². Diligența consignatarului vizează în mod special prețul vânzării mărfurilor către terții interesați. Prețul la care urmează să fie vândute bunurile se stabilește prin contractul de consignație. În caz contrar, se aplică prețul curent al mărfurilor de pe piața relevantă la momentul vânzării, potrivit art. 2056 alin. (1) C. Civ.

Este de precizat că consignantul poate să modifice prețul vânzării fără acordul consignatarului, iar consignatarul este obligat să țină cont de această modificare de la momentul la care i-a fost adusă la cunoștință în scris, în sensul art. 2056 alin. (2) C. Civ.

În lipsă de clauze speciale sau instrucțiuni scrise ale consignantului, plata prețului se va face numai în numerar, prin virament sau cec barat și numai la prețurile curente ale mărfurilor, după cum arată art. 2056 alin. (3) din C. Civ..

¹² M. Uliescu (coord.), *op. cit.*, p. 471.

Potrivit art. 2061 alin. (1) C. Civ., consignatarul poate fi autorizat de comitent să vândă pe credit. În această situație, dacă părțile nu convin altfel, consignatarul poate acorda cumpărătorului un termen pentru plata prețului de maxim 90 de zile. Pentru garantarea plății prețului mărfii, cumpărătorul va emite cambii sau bilete la ordin. Consignatarul este solidar răspunzător cu cumpărătorul față de consignant pentru plata prețului mărfurilor vândute pe credit. De la regula solidarității se poate deroga prin contractul de consignație, conform art. 2061 alin. (2) C. Civ. Sub acest aspect, menționăm că au fost preluate dispozițiile art. 14, respectiv 16 din Legea nr. 178/1934.

De asemenea, consignatarul este obligat să dea socoteală consignantului despre gestiunea sa și să-i remită acestuia tot ce a primit în temeiul împuternicirii sale, potrivit art. 2019 alin. (1) C. Civ. Consignantul trebuie informat, la termenele stabilite contractual, cu privire la vânzările făcute către terți și îi este remis prețul bunurilor vândute. Dacă termenele nu sunt stabilite contractual, consignatarul trebuie să-l informeze pe consignant într-un termen rezonabil de la data la care i-a fost solicitată o informare. Părțile vor stipula în contractul de consignație clauze referitoare la remunerație, modalități de vânzare, termene de decontare și de informare privind gestiunea mărfurilor, depozitarea, întreținerea, conservarea, asigurarea, restituirea bunurilor în cazul în care acestea nu pot fi vândute. Arătăm că potrivit art. 18 din Legea nr. 178/1934, consignatarul trebuia să-l informeze pe consignant în legătură cu vânzările făcute de el la data prevăzută în contract și era obligat să indice în mod precis bunurile vândute contra numerar și cele vândute contra credit, în cazul celor din urmă precizând numele și adresa exactă a fiecărui debitor, suma datorată, termenul de plată acordat, cambiile sau garanțiile primite. În lipsa unei stipulații contractuale, înștiințarea consignantului se făcea de către consignatar cel mai târziu la finele fiecărei săptămâni pentru toate operațiunile săptămânii respective. Vom mai preciza că obligația de a da socoteală este de esența contractelor de mandat.

În cazul în care plata prețului s-a făcut prin cec, cambii sau bilete la ordin, consignatarul este obligat să remită consignantului titlurile de credit respective¹³.

Consignatarul are obligația să-i restituie bunurile consignantului în cazul în care acestea nu au fost vândute.

Dacă în contract nu sunt specificate consecințele întârzierii remiterii prețului mărfurilor vândute, se aplică regulile de la mandat, și anume art. 2020 C. Civ. care dispune: „Mandatarul datorează dobânzi pentru sumele întrebuintate în folosul său începând din ziua întrebuintării, iar pentru cele cu care a rămas dator, din ziua în care a fost pus în întârziere”.

Poate nu este lipsit de interes să arătăm că art. 23 din Legea nr. 178/1934 stabilea răspunderea penală pentru încălcarea anumitor obligații¹⁴.

Ca regulă, art. 2062 C. Civ. dispune că consignatarul nu are un drept de retenție asupra bunurilor primite în consignație și a sumelor de bani convenite consignantului. Ca excepție, prin contractul de consignație părțile pot să prevadă existența unui drept de retenție al consignatarului. În acest caz, dacă dreptul de retenție este exercitat, obligațiile consignatarului privind întreținerea bunurilor rămân valabile, iar cheltuielile de depozitare incumbă consignantului, dacă exercitarea dreptului de retenție a fost întemeiată. Prin urmare, cheltuielile de depozitare incumbă consignatarului dacă acesta își exercită abuziv dreptul de retenție. Soluția legislativă aleasă de Codul Civil diferă față de cea consacrată de art. 20 din

¹³ S. D. Cârpenaru, *op. cit.*, p. 565.

¹⁴ Pentru dezvoltări, a se vedea I. Dogaru, E. G. Olteanu, L. Săuleanu, *Bazele dreptului civil. Vol. IV. Contracte speciale*, Editura C.H.Beck, București, 2014, p. 752.

reglementarea anterioară care interzicea consignatarului fără excepție exercitarea dreptului de retenție.

b) Efectele executării contractului față de terți

Prin încheierea de contracte de vânzare-cumpărare între consignatar și terți, se stabilesc raporturi juridice între consignatar (vânzător) și terții (cumpărători), nu și între consignant și terți.

Contractele de vânzare-cumpărare fiind încheiate în numele consignatarului, dar pe seama consignantului, executarea obligațiilor din contracte se răsfrâng asupra consignantului.

În absența unor raporturi juridice directe cu terții contractanți, transmiterea dreptului de proprietate asupra bunurilor date în consignație de la consignant la terți are la bază reprezentarea indirectă, precum în cazul contractului de comision¹⁵.

5. Încetarea contractului de consignație

În conformitate cu dispozițiile art. 2063 C. Civ., contractul de consignație încetează: prin revocarea sa de către consignant, prin renunțarea consignatarului, din cauzele indicate în contract, prin moartea, dizolvarea, falimentul, interdicția sau radierea consignantului sau a consignatarului.

Dacă contractul încetează prin renunțarea consignatarului, acesta rămâne ținut de obligațiile sale de păstrare a bunurilor, asigurare și întreținere a acestora până când sunt reluate de consignant. În acest caz, consignantul este obligat să întreprindă toate diligențele necesare reluării bunurilor imediat după încetarea contractului, sub sancțiunea acoperirii cheltuielilor de conservare, depozitare și întreținere.

BIBLIOGRAPHY

1. V. Anghelescu, Al. Deteșan și E. Hutira, *Contracte comerciale internaționale*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1980.
2. Fl. A. Baias (coordonator), *Noul Cod Civil. Comentariu pe articole. Art. 1 – 2664*, Editura C.H.Beck, București, 2012.
3. G. Boroi, L. Stănculescu, *Instituții de drept civil în reglementarea noului Cod Civil*, Editura Hamangiu, București, 2012.
4. S. D. Cărpenaru, *Tratat de drept comercial român. Procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență*, Editura Universul Juridic, București, 2014.
5. I. Dogaru, E. G. Olteanu și L. Săuleanu, *Bazele dreptului civil. Vol. IV. Contracte speciale*, Editura C.H.Beck, București, 2008.
6. A. D. Dumitrescu, *Dreptul afacerilor*, Editura Universitaria, Craiova, 2007.
7. V. Găină, *Drept comercial român. Vol. 3. Introducere în teoria generală a obligațiilor comerciale. Contracte comerciale speciale*, Editura Universitaria, Craiova, 2003.
8. R. I. Motica, L. Bercea, *Drept comercial român*, Editura Lumina Lex, București, 2005.
9. M. Nicolae, *Codex Iuris Civilis. Tomul 1. Noul Cod Civil*, Ediție critică, Editura Universul Juridic, București, 2012.
10. V. Nemeș, *Drept comercial*, Editura Hamangiu, București, 2012.
11. C. Nistorescu, *Studiu de drept comparat cu privire la regimul juridic al intermediarilor din mediul de afaceri*, Editura ProUniversitaria, București, 2013.
12. A. E. Pătrașcu, *Dreptul afacerilor*, Editura Universitaria, Craiova, 2007.

¹⁵ S. D. Cărpenaru, *op. cit.*, p. 565.

13. M. M. Pivniceru, *Noul Cod Civil și reglementările anterioare. Prezentare comparativă. Legea de punere în aplicare. Legislație conexă. Index alfabetic*, Editura Hamangiu, București, 2013.

14. I. Schiau, *Drept comercial*, Editura Hamangiu, București, 2009.

15. L. Stănciulescu, *Curs de drept civil. Contracte*, Editura Hamangiu, București, 2014.

16. M. Uliescu, *Noul Cod Civil. Studii și comentarii. Vol. III. Partea a II-a. Cartea a V-a (art. 1650 – 2499). Contracte speciale. Garanții*, Editura Universul Juridic, București, 2015.